

ԱՐԻ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ Բ.Մ.Ը.Մ.
ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԾՐՋԱՆԻ

ARI

BULLETIN

De

L'UNION de CULTURE
PHYZIQUE et de SCOUT
ARMENIEN.

RAYON. ROUMANIE

Adr. Sdr. Caluseilor 54
BUCAREST

Ursoiwske

Յ. Գ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ 60 ԼԵՅ

ՀԱՏԸ 5 ԼԵՅ

ԹԻԻ 3

ԱՊՐԻԼ 1924

Ձ Ր Ո Յ Յ Ե Ր Ի Տ Ա Ս Ա Ր Դ Ն Ե Ր Ո Ւ Ն Հ Ե Տ

ԲԺԻՇԿԻՆ ԽՕՍԻՐԸ ՍԿԱՌԻՏԻՆ

ՍԿԱՌԻՏԸ ԻՆՉՊԷՍ ՊԷՏԻ Է ՀԱՅՆԻ

Մեր խօսքը այսօր ձեզի է, դուք որ անցած եք արդեն դպրոցին գրասեղաններեն, ու գործի ասպարեզը մտած:

Բացահայտելու պէ՛հ չունիք ձեզի մարմնի կրթութեան պէ՛հը, ոչ ալ աղէտները գործ յառաջ կը բերեն մարմնի առողջութեան ու դաստիարակութեան անհետումը, քաշխարշով մարմինը ու անոր հետ միասին ու հոգին:

Պիտի յիշեցնենք միայն ձեզի. որ դպրոցը ձեզի էսքան ալ պարտաւոր է հոգ տանել ձեր մարմնին դաստիարակութեան, երբ չէք ուզեր որ ձեր մկանները բուլնան, ձեր բոկերուն ու սրտին գործունեութիւնը պակսի, ու սկստանայ ձեր մեքի պայծառութիւնը, մէկ խօսքով, ժամանակէն առաջ կբի մեքով ու մարմնով:

Դպրոցին մէջ ուսած մարմնի խնամքը կամ ոչ, դուք պէ՛հ է գայն զանց չընէք կեանքի մէջ, ինչ որ ալ ըլլայ ձեր ընդգրկած ասպարեզը:

Ոչ միայն պէ՛հ է աշխատիք որ մաքուր մնայ ձեր մարմնը, այլ նաեւ պիտի ջանամ մարզանով ձեր մկանները ուժովցնել ու ձեր մարմինը միշտ դիմացկուն պահել կեանքի յոգնութեանց համար:

Հայ Մարմնակրթութեան Ընդհանուր Միութիւնը ահա ձեզի առաջնորդ: Ան հիմնուած չէ միայն փոքրերուն համար: Զի՛տ է որ անոր մեծագոյն մասնագործները մասնագիտի սերունդն է, իր փոքրիկ սկսուցները ու այդ ասոր համար՝ որպէսզի վաղուան սերունդը գոնէ իր մասնաւոր տարիքէն բնական հոգիի ու մարմնի տարբեր ընդունակութիւններով: Սակայն Հ. Մ. Ը. Մ. քննել երիտասարդներուն է: Անոր գիւղը բաց է բոլոր տնոց, որոնք կը զգան թէ կեանքի խնդրերուն յազրելու համար պէ՛հ ունի մարդ առողջ եւ զօրաւոր մեքի մը, ու կորովի կամքի մը: Այդ առողջ նկարագիրը Հ. Մ. Ը. Մ. քննելու իր տարբերուն, որովհետեւ ան կ'ուսուցանէ թէ միջին ու զօրաւոր չըլլան միտքն ու մարմինը չեն կրնար դիմանալ կեանքի փորձութեանց:

Դպրութեան մէջ, մանաւանդ, ուր հայ նոր սերունդը օրհասուած է տեսակ տեսակ մանրեցումով, ան պարտաւոր է գիւնով սրտի ու կամքի գեղեցիկ, որպէսզի այլատեսութիւնը չալի չսանի օտար ափեր նետուած մեր գեղին վերջին բեկորները:

Հ. Մ. Ը. Մ. քննել է, երիտասարդներ, խմբուցե՛ք հանր շուրջը:

Հոս աւելորդ կը համարեմ խօսիլ. թէ սկստուոր ինչ որ ալ հազնի, պէտք է ըլլայ մաքուր: Մաքրութեան մասին արդէն խօսեցայ:

Թէ ինչ տեսակ պէտք է ըլլան հագուստները:

Ճանելա եւ բրգեղէնները միշտ նախամեծար են: Բամպակեղէնները մարմնին արտածորած խոնաւութիւնը չեն քաշեր, որով սկստուոր միշտ ենթակայ է պաղաւտութեան, ու հիւանդ ըլլալու: Եւ հիւանդ սկստուոր մը բան մը չարժէր:

Երբ մեր հագուստները, եւ ճերմակեղէնը բամպակէ են, պէտք է չուտ չուտ փոխել, ամէն անգամ որ քրտինքով կը թրջուին:

Հագուստներէ վերջ, ամէնէն կարեւորը սկստուորին կօշիկի խնդիրն է: Սկստուոր մը որ լաւ կօշիկ չունի, ուրեմն լաւ քալող մը չէ եւ քալող սկստուոր մը չառ դէ՛ յսկստուոր մըն է:

Պէտք է ուշադրութիւն դարձնել, որ կօշիկները լայն եւ հանդիստ ըլլալով հանդերձ, լաւ մը գրկեն ոտքերուն ձեւը: Սկստուոր ձալօի կօշիկի պէտք չունի:

Ոտքերը պէտք է միշտ չոր պահել: Երբ ընդհանրապէս, ոտքերը կը մնան թաց վիճակի մէջ, մասունքներուն մէջտեղի մօրթը կը կակուղնայ, կը ճեղքուտի եւ շատ անգամ վերք կը դոյսանայ ոտքի այն մասներուն վրայ, ուր կօշիկը աւելի կը սեղմէ:

Կէ՛ յօշիկներու պատճառաւ դուրսէն առնուած խոնաւութեան հետ միասին, նկատի պէտք է առնել նաեւ քրտինքը: Ասոր համար պէտք է կրել միշտ բրգէ գուլպաներ: Երբ կը տեսնէք երիտասարդ մը, որ բամպակէ կամ մետաքսէ դուլպայ կը կրէ, առանց քաշուելու կրնաք, ըսել, որ լաւ քալող մը չէ: Լաւ է որ սկստուոր մը, եթէ պիտի երթայ երկար ճամբայ, արշաւանքի, ոտքերը իւղոտէ, օժառով կամ ճարպով:

Եթէ ոտքերնիդ շատ կը քրտնի, լաւ է որ քովերնիդ ունենաք տուփ մը փօշի(բաղկացած acide borique oxide de zinc եւ amidon է): Երբ այս փօշիէն կը դնէք մատերու միջոցին մէջ, շատ անգամ կ'արդիւն կոտորու կաղմութիւնը: Առանկ պարագայի մէջ լաւ է որ ոտքերնիդ լուաք նաեւ աղի ջուրով, կամ շալի (alun) ջուրով: Զեր կօշիկները կակուղ պահեցէք, առատօրէն կերցնելով ոչխարի կամ նման ճարպ մը, մանաւանդ երբ անձրեւէ թրջած ըլլան: Զեր ոտքերը լուացէք ամէն օր:

Ս.

«Սկսուեք մաքուր հայերէն կը խօսի
ամեն ասեմ եւ ամեն ժամանակ»

Դիտեն, սկսուեալ, որ հաւատաւ քիչ ամենակարեւ-
որ կէտերէն մէկն է այս: Եւ դուն պէտք է գիտնաս
զայն հիմնաւորել, դուն պէտք է գիտակցիս անոր նշա-
նակութեանը եւ այն ժամանակ կրնանք վստահ ըլլալ
թէ դուն պիտի կարողանաս զայն նաեւ գործադրել,
պիտի վարիս անոր եւ պիտի աշխատիս որ քու ընկեր
սկսուտներն ալ միեւնոյն համոզմունքով տոգորուած
ըլլան:

Ինչո՞ւ հայ սկսուեալ պէտք է մաքուր հայերէն
խօսի, որովհետեւ, պիտի ըսեմ ես, ան հայ սկսուեալ է
եւ անգամ՝ հայ սկսուեալան միութեան: Դուն գի-
տես արդէն, թէ սկսուեալանութիւնը միջազգային
շարժում մըն է իր գաղափարներով ու ձգտումներով:
Սակայն, դուն գիտես անշուշտ նաեւ, թէ սկսուեալ-
անութիւնը իր կազմակերպութիւններով ազգային
կերպարանք մը ունի: Սկսուեալանութիւնը կազմա-
կերպուած է ազգայնապէս, կան շրանսական, Անդլիա-
կան, ու Ռուսական, Հայկական եւ այլ սկսուեալ-
ան ընկերութիւններ, որ ըսել է կան շրանսացի,
Անգլիացի, Ռուսներ եւ Հայ սկսուեալներ: Այս բոլորն
ալ իրենց ազգային կազմակերպութիւններն ունին,
թէեւ անշուշտ այս բնաւ արդելք մը չէ, որ օրինակ,
հայ մը Ֆրանսական կամ անգլիական միութեան ան-
դամ ըլլայ: Այս արդելքը չկայ որովհետեւ, ինչպէս
քիչ մը վերը ըսինք, սկսուեալանութիւնը միջազգա-
յին շարժում մըն է իր գաղափարներով ու ձգտում-
ներով:

Դուն գիտեմ ես անշուշտ պատկանած միութե-
անց ամբողջ կազմն ու գործունէութիւնը՝ խմբա-
պետը, ընկերները, անոնց յարաբերութիւնները, եւ
նկատած է՝ ըլլաւ, որ հոն ամէն ինչ հայկական է, միութե-
անի կանոնադրութիւնը, զոր առաջին անգամ ձեռք
առի, հայերէն է գրուած, խմբապետը իր կարգադրու-
թիւնները խումբերուն ու սկսուեալներուն կ'ընէ հայ
լեզուով, ընկեր սկսուեալները, անշուշտ, իրարու հետ
հայերէն կը խօսին եւ հայերէն իրարու հետ կը կա-
տակեն, մէկ խօսքով՝ ամէն ինչ հայկական է ամբողջ
չըջալսող, ուր դուն կը գտնուիս հայ սկսուեալան
միութեան զբօլին ներքեւ:

Մի մոռնար նաեւ, հայ սկսուեալ, որ հայերէնը
քու մայրենի լեզուդ է, եւ մեզմէ ո՞վ չէ տեսած 1—2
տարեկան վոքերիկներ, որոնք նոր լեզու կ'ըլլան, ա-
սոնք բոլորը առաջին անգամ հայրիկ մայրիկ բառերը
ինչ լեզուով կ'արտասանեն— մայրենի լեզուով: Այս-
պէս սկսուեալ, փոքրիկ ատենդ դո՛ւն ալ քու առաջին
թոթովունքներդ մայրենի լեզուով հայ լեզուով ըրիր,
ուրախացիկով հայրիկդ ու մայրիկդ: Այս պատճառով
ալ մայրենի լեզուի յիշատակները, անով կատարուած
արտայայտութիւնները այնքան հաճելի, այնքան
քաղցր կը հնչեն մեր ականջին: Մայրենի լեզուն, հայ
լեզուն է, որ զձեզ կը կոտլէ մեր նախահայրերու պատ-
մութեան փառաւոր կամ տխուր էջերուն հետ, առա-
ջինները մեզի կը սորվեցնեն հետեւի անոնց, իսկերկրոր
դները՝ խոստովիլ մեր պապերու նման քայիւրէն:

Դիտէ վերջապէս, ձեր կազմակերպութիւնը եւ

պիտի համոզուիս, որ հայ սկսուեալի գրեթէ ամէն գոր-
ծունէութիւնը հայ միջավայրի մէջ եւ հայ միջավայրի
համար կը կատարուի: Հայ սկսուեալ օգնութեան ձեռք
պիտի կարկառէ ինկածին եւ հիւանդին—այդ մեծ մա-
սամբ հայ ինկածն ու հիւանդն է: Հայ սկսուեալ օ-
ժոնդակութիւն մը պիտի բերէ իր որը եղբայրներուն
—անոնք հայ որբերն են, այս նպատակով հայ սկա-
ուեալ օտար դռներ պիտի բաղխէ հանգանակութեան
համար— այդ հայ ընտանիքներու դռներն են: Հայ
սկսուեալան կազմակերպութիւնը հանդէս մը պիտի
սարքէ— այդ հայ հասարակութեան մէջ եւ հայ հա-
սարակութեան համար է: Հայ սկսուեալնոր ընկերներ
պիտի համոզէ իր ընկերութեան մէջ մտնալու համար
—չատ բնական կերպով՝ այդ նոր ընկերները հայ
պիտի ըլլան:

Հայ սկսուեալի դաւանանքի գլխաւոր կէտերէն
մէկն է հաւատարիմ ըլլալ Հայրենիքին—այդ հայ Հայ-
րենիքն է: Եւ այդպէս սիրելի սկսուեալ, քու ամէն
մէկ ձգտումը, քու ամէն մէկ շարժումը հայ առողջ
կեանքի բոլորն ունի: Ինչ վրայ գուրգուրայող քեզի ա-
մէն տեսակով նեցուկ ու առաջնորդ հանգիսացող, մե-
ծերդ, խմբապետդ, ուսուցիչներդ հայ լեզուով ու հայ
զգացմունքներով կ'ուզեն քեզի սկսուեալան վսեմ
գաղափարներու շինուորը դարձնել:

Սկսուեալան համամարդկային բարձր ձգտում-
ներուն դուն պիտի հասնիս իրեւ հանուր մարդկու-
թեան մէկ մեծ ընտանիքի՝ իրեւ հայ ժողովուրդի
մէկ անդամ, իրեւ հայ սկսուեալ Բու սկսուեալան
հաւատաւ քիչ անկիւնաքարը կազմող հայրենասիրու-
թիւնը այն լայն ու ծաղկաւէտ ճամբան է, որ քեզ
պիտի առաջնորդէ քու սկսուեալան համամարդկա-
յին գաղափարներուդ, քու սկսուեալան տաքինու-
թիւններուդ: Իսկ հայրենասիրութիւնը այն գեղեցիկ
ծաղիկը պիտի ըլլայ քու սրտիդ մէջ, զոր դուն պիտի
կրնաս մշակել ու ծաղկեցնել հայ զբաւով, հայ մնալով:
Իսկ այս բոլորի համար հայ սկսուեալ պէտք է, որ
«մաքուր հայերէն խօսի ամէն տեղ եւ ամէն տառն»:

Ա. Տ.

ԱԹԼԵԹԻԲԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՈՂՆԵՐՈՒՆ

1924ի Ռուսականայ ողիմպիականին մասնակցե-
լու համար շատ մը մարզիկներ արդէն իսկ սկսած են
պատրաստուել, այս տոթիւ անհրաժեշտ կը նկատուի
անոնց մէկ քանի խորհուրդ տալ:

Նախքան աթլէթիքի որ եւ է փորձ՝ ջանալու է
մարմինը զօրացնել, որպէսզի ան կարողանայ. դոհա-
ցում տալ ապագային իրմէ պահանջուելիք ճիգներուն
Աթլէթիքի մէջ գլխաւոր ազդակը ձկնութիւնն է,
ձկնութեամբ է որ ու եւ է շարժման մը համար կը
սպառուի նուազագոյն ոյժ մը եւ այդ սպառուած ու-
ժին կը տրուի ամենաարդիւնատ որ գործածութիւնը:
Յաճախ ֆութբոլի մէջ դիտած էք թէ տխրած անձեր
ուժեղութիւնը քաշեն, մինչ ուրիշ հոգեկու անձեր,
որ ստանալատիկ տակի զօրեղ են հախաւակ իրենց
ի գործ դրած բուռն ճիգին նուազ ուժեղ «չիլիք»
կը քաշեն, պատճառը այն է որ առաջիններուն քով

որքան որ շատ կայ վերջիններուն քով նոյնքան կը պակսի ճկունութիւնը: Շուկայական մարզանքը մարմնի յոյժը մկանները կը զօրացնէ եւ կու տայ ընդհանուր ճկունութիւն մը: Հետեւաբար իւրաքանչիւր առաւօտ 15 վայրկեան շուկայական մարզանքը ընել: Նմանութիւն (ալտէս) չզործածել, որովհետեւ այդ պէտքով կը ստացուի դնդածեւ եւ կարծր մկաններ, որ զուրկ են ո եւ ճկունութենէ, աշխատիլ ունենալ մկաններ երկայն եւ կազուղ: Աթլէթիքի առաջին սորձերուն նախ ձեւը սորվիլ եւ ապա հետաժողովուրդը «որքոր»ներ կոտորել:

Պէտք է եւանդէ տարուելով ըլլայ Շուկայական մարզանքը, ըլլայ աթլէթիքի փորձերը չափազանցութեան տանիլ եւ մարմինը սոսկալի յոգնեցնել, որովհետեւ այսպէս կատարուած մարզանքը կրնայ մեղ նպաստելու տեղ վնասել: Մարզանքի միջոցին բնաւ չյոգնիլ եւ ամենափոքր յոգնութիւն մը զգալու պարագային մարզանքը զազրեցնել:

Աթլէթիքի Ո ՆԻ Է ՆԻԿԻ ՄԸ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Աթլէթիքի մէջ իւրաքանչիւր ոք պէտք է ընտրէ այն ձեւը կամ ձեւերը որ կը համապատասխանեն իր ֆիզիքական կարողութեանց եւ անոնք որ կ'ուզեն ո եւ է ընտրութիւն մը ընել, երկար խաբիափումներէ վերջ է որ կը դտան իրենց յարմար աթլէթիքի ձեւը:

Ճիշտ այդ ընտրութիւնը դիւրացնելու եւ խաբիափումները նուազ երկայն ընելու նպատակաւ է որ ցտորեւ կու տանք իւրաքանչիւր աթլէթիք ձեւի համար արդիւնքը որ պէտք է ունենալ նոյն ձեւի նարդիւնաւորապէս հետեւելու համար:

100 մէթր վաղքատաւելադոյն	12 ⁵ / ₁₀	երկվայրկմէջ
200 » » »	27 » »	
400 » » »	1 վ. 3 » »	
800 » » »	1 » 30 » »	
1500 » » »	5 » »	
3000 » » »	11 ¹ / ₂ » »	
5000 » » »	19 » »	
10000 » » »	48 » »	

Երկաթ նուազագոյն 8 մէթր

Նիզակ » 30 »

Սկաւառակ » 23 »

Ցատկել կրկայնութիւն ուժով նուազագոյն 5 մ.

» » առանց ուժի » 2,50 »

» բարձրութիւն ուժով 1,35 մէթր

» » առանց ուժի 1,10 »

» ձողով 2,30 »

Սկաւառակ եւ մանաւանդ երկաթ նետիլէ պէտք է բոլորովին հեռու մնան անոնք որ 18 տարեկան չեն:

Օ . Ս .

ՍՍՏՍԱՆՔ

Հանդէս Ամսօրեայի 1924 Յունուար փետրուար միացեալ թիւերը:

ՌՈՒՄԱՆԱՀԱՅ ՈՂԻՄՓԻԱԿԱՆԸ

Յաւաջիկայ ամրան Պուքրէշի մէջ տեղի ունեւնալիք Ռումանայայ ողիմպիականին մէջ տեղի պիտի ունենան հետեւեալ մրցումները:

Վազք.— 50 եւ 100 մէթր, 110 մէթր արդեւքով, 200, 400, 1000 եւ 1500 մեծերէն:

ռասկիլ.— Կեցած հեռաւորութիւն, մէկ քայլ եւ 3 քայլ ցատկել, առանց ուժի, ուժով ու ձողով բարձրութիւն ցատկել:

Մամրութիւն ցետիլ.— Երկաթ եւ սկաւառակ նետել:

Արշաւ.— Ռումանիոյ մասնաձեւերուն մէջ զրօշարշաւ 4×100, պարկարշաւ:

Չուան քաշել, եւլն:

Մասնաձեւերը կը հրաւիրուին պատրաստուիլ:

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւնները կը հաղորդուին յաւաքիկայ թիւով:

ՇՔԵՂ ԵՐԵԿՈՅԹ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի

ԿԱԶՄՍԿԵՐՊՈՒԱՆ

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ԿՈՂՄԷ

19 Ապրիլ Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին

«ԱՅՆԹՐԱՔԹ»-ի սրահին մէջ

ՅԱՅՏԱԴԻՐ

ՍԱՐՉԱԿԱՆ

Շուկայական մարզանք

Բուրգեր

Պօս

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

Թիկնածուներ

Բանաստեղծք եւ անբնական ապա

Երկու խուլեր

Անակնկալներ, պարեր եւլն:

ՆԱԽԱԿԱՏՈՒՓ

Պ. Պ. Յ. Թիւթիւնճեան Պոլիս, Յ. Ամիրեան Սօֆիա, եւ Յ. Տէր Մինասեան Բոստանցա,

Ստացած ենք ձեր զրկած բաժնեգրները եւ Ա. Թիւն թերթ կը զրկենք:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ը ԱՐՏԱՍՍԱԶՄԱՆԻ ՄԷՋ

ԲԱՐԻՉԻ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ԿԵԱՆՔԷՆ

Հակառակ տիրող աննպաստ պայմաններուն, ԲարիՉի Հ. Մ. Ը. Մ. ք իր գործունէութիւնը կը շարունակէ, կարելի սահմանին մէջ արդիւնաւոր դարձնելու ջանալով դայնա Զմեռնային եղանակին պատճառաւ, մարդական ցայտուն աշխատանք մը կատարել կարելի չըլլալով հանգերձ, միութիւնը բանախօսութիւններ, հաւաքոյթներ եւ ընկերական հանգիստներ կազմակերպելով ամէն ջանք ի դորձ կը դնէ առհասարակ երիտասարդութեան եւ մասնաւորաբար անդամներու կապը հաստատ պահելու համար, այսպէս վերջերս կազմակերպուած երեկոյթի մը մէջ մարմնակրթական եւ սկստական բարձրարհետեանքներու մասին խօսեցան Պ. Պ. Ա. Խատիսեան, Ա. Զօպանեան եւ Հ. Երուանդ:

Ամսոյս 7ին Y. M. C. A. ի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ընդհ. ժողով մը, նոր վարչութիւն մը ընտրելու համար: Ընտրուած են հետեւեալները, Պ. Պ. Ք. Մեծատուրեան, Գ. Շէրիկեան, Ք. Ժպտունի եւ Յ. Պողոսեան: Իսկ համեմատականի մնացած պակասած անդամներուն ընտրութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ժողովին: Ուրախալի է որ միութիւնը վերջապէս իր մէջէն դուրս հանած է կարգ մը անախորժ տարիներ, որոց ներկայութիւնը ուրիշ բանի չէր ծառայէր բայց եթէ իրենց անձնական փառասիրութիւնները դո՛ւշնկուէր Յուսայի է որ այս մաքրագործումէն վերջ փարիզի Հ. Մ. Ը. Մ. ք իր գործը անարդել պիտի կարենայ շարունակել, ինչ որ ընտրութեան արդիւնքն ալ ենթադրել կու տայ:

Վերջերս մասնաւոր փափաք մը եւ մղում մը յառաջ եկաւ հայ սկստական շարժում մըն ալ ստեղծելու նպատակաւ: Մինչեւ հիմա միութիւնը աւելի շատ մարդական ու ֆութբոլի կեանքով կը զբաղէր: Ներկայիս հայ դադութիւն յարաճուն կերպով աւելնալը այդ պէտքն ալ չհետեց ու այդ ուղղութեամբ ժողովուրդին կոչեր ու հրաւերներ ուղղուեցան: Առայժմ պատանի սկստաներու կազմակերպութիւնը տեղի չէ ունեցած թէեւ, սակայն աշխատանքը կը շարունակուի: Միւս կողմէ Պոլսոյ զանազան թաղերու սկստաներն ու խմբապետները, որոնք հոս կը գտնուին ներկայիս, երեց սկստաններու խումբ անունին տակ շարաթական գիշերային ժամանցներ կը կազմակերպեն, նուազի, երգի, արտասանութեան, ընկերային խաղերու եւլն: Այս հաւաքոյթներուն երրորդը տեղի ունեցաւ ամսոյս 10ին, Y. M. C. A. ի կողմէ շարեհաճօրէն տրամադրուած սրահին մէջ: Այդ շրջանակին մէջ մարդ բնաւ ինքզինքը օտարութեան մէջ չի զգար, բոլորը ծանօթ ու սիրուած ընկերներ են: Հոն է ամէնուն սիրելի ծերուկ սկստը, Պ. Մեծատուրեան, որուն շուրջ բոլորուած են երիտասարդ ու պատանի քառասունի մօտ տղամարդիկ, պարբերաբար ծիծաղի ու ժպտի պահեր սպասելու համար: Ծանօթ խմբապետներ ու փոխ խմբապետներ, Պ. Պ. Ք. Ժպտունի, Յ. Պողոսեան, Ն. Արէլեան, Ժ. Մինթանեան, Պ. Պէօրէքեան, Վ. Էլման, Յ. Թօքթիւն, Շատանեան եղբայրներ եւ ուրիշներ իրենց հաճելի խաղերով, նուազով ու սրամիտ պատ-

Հ. Մ. Ը. Մ. Ը ՌՈՒՍԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՍԻԼԻՍՏՐԷ

Ա. Հ. Մ. Ը. Մ. ի վարչութիւնը ծագած է սարբել պարբերաբար շարք մը հրապարակային դասախօսութիւններ, պարգելու համար հայ ժողովուրդին անոր նպատակը եւ օգուտը: Առաջին դասախօսութիւնը քաւ 1924 մարտ 16ին Պ. Ս. Գիսգանեան ճիւղ ունենալով Հ. Մ. Ը. Մ. ի ծրագիրը եւ նպատակը: Նախապէս հակիրճ տեղեկութիւն տուաւ համալսարանային պատերազմէն առաջ գոյութիւն ունեցող մարմնակրթական անջատ միութիւններու մասին եւ եզրակացուց քե այդ միութիւններու միացումէն առաջ եկած է Հ. Մ. Ը. Մ. ք: Պատկերացուց, ի միջի այլոց, Հ. Մ. Ը. Մ. ի պարտականութիւնը հայ սերունդին հանդէպ, քե միտք եւ մարմնը պէտք է դառնան զուգահեռական երկու կարեւոր ազդակներ հայ երիտասարդին համար, իրականացնելով հին առածը «Առողջ միտք, առողջ մարմնի մէջ»: Ուսագրաւ պարագան այն էր որ բացի երիտասարդութենէ գրեթէ հայութեան մեծ մասը կը բացակայէ:

Բ. Նդանակին նպաստաւորութենէն օգտուելով, սկստական խումբը իր առաջին արեւար քաւ մարտ 23ին մօտակայ անտառը եւ յետոյ Գալիքեքովօ գիւղը: Անակնկալ մըն էր փոքրիկ արիւնճիւ համար այս արեւար եւ անկարագրելի էր անոնց խանդավառութիւնը բնութեան ծոցին մէջ, յանախակի երգերէ, պատկերներէ եւ խաղերէ յետոյ, իրենց մուտքը կատարեցին քաղաքի մէջ սկստական քաղաքովը:

Գ. Գնահատելի է Թաղական խորհուրդի քաւ «ժեսք»ը հրամագրելով միութեանս Ազգ. վարժարանի բակին մէկ մասը, արդէն սկստանները անընդհատ կ'աւսնան զայն ընթիւ մարզարանի մը վերածելու համար:

Դ. Յանձնախումբ մը ընտրուած է, հոգ տանելու համար տեղական մրցումներու պատրաստութեան եւ կարելի եղածին չափ փայլուն հանգամանք մը տալու անոր:

ՍՍՐԳԻՍ ՓԱՓՍԶԵԱՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի հանդէս

Քուտանցայի մէջ

Ապրիլ 13 կիրակի երեկոյ «Էլփիս» սրահին մէջ տեղի կ'ունենայ սիրուն երեկայացում մը, կը բեմադրուի Արցունքի հովիտը:

միութիւններով ներկայները կը զուարճացնեն: Հաճոյքով կը դիտեմ այն մասնաւոր հետաքրքրութիւնը որով համակուած են շատերը ի տես «Արք»ի առաջին թիւին որ հակառակ իր համեստ ծաւալին ու պարունակութեան, Հ. Մ. Ը. Մ. ի անունը վառ պահելու եւ մասնաձեւերու միջեւ կապ մը ըլլալու տեսակետով եկաւ կարեւոր պակաս մը լրացնելու: Ներկայները թէյով պատուասիրուելէ վերջ, յառաջիկայ շարժումը կրկին հաւաքուելու փափաքով զո՛հ տպաւորութեան տակ մեկնեցան:

Փարիզ 14 մարտ

ԳԱԶԱԶԱՐԴ

ՊԱՋԱՐՃՐԳԻ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

ԲԱՃԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ՄՐՅՈՒՄ

Տեղւոյն «Գալիպոլ» ֆուլթայլի խումբին նախաձեռնութեամբ այս տարի ֆուլթայլի եղանակի բացման առթիւ Կաղմակերպուեցաւ մրցում մը տեղւոյն Բ. Կարգի ֆուլթայլի խումբերուն մէջ: Մրցանակն էր բաժակ մը:

Նոյն մրցեցան Հ. Մ. Բ. Մ.ի «Փայլակ» ֆուլթայլի թիմը «Բրիթիշի» Նաթորին» խումբին հետ «Փայլակ» 1—2 կողով յաղթական ելաւ: Երկրորդ օրը պիտի մրցէր «Սաճաթեան» «Գալիպոլ» ի հ'տ, բայց «Սաճաթեան» որոշուած ժամուն խաղափայրը չհերկալանալուն համար պարտուած սկսուեցաւ:

Երկրորդ կիրակին, ապրիլ 14/ին, տեղի ունեցաւ «Փայլակ»-ի եւ «Գալիպոլ»-ի վերջնական մրցումը: Խաղը սկսաւ ժամը 4/ին, դատաւարութեամբ Պ. Գալաճիկի: Խաղը սկսելէն 5 վայրկեան յետոյ «Փայլակ» զեղեցիկ կ'ու մը բրաւ, որմէ յետոյ խաղը շարունակուեցաւ չորս ժամ: «Գալիպոլ»-ի կ'ուին առջեւ, ուր փայլակի խաղացողները չրջան կազմած աջէն ձախէն կ'ուին քաշելով առաջին հաթիթայմը վերջացուցին 3 կ'ուով: Խաղին երկրորդ կ'ուին 20 վայրկեանի մէջ «Գալիպոլ»-ը ըրաւ կ'ու մը, որմէ յետոյ «Փայլակ»-ի խաղացողները բոլորովին պաշտպանողական դիքեր գրաւելով եւ սոսկալի յոգնածութեան մասնուելով «Գալիպոլ»-ի յառաջադասները յաջողեցան մինչեւ վերջ մէկ կ'ուով մնալ:

Որով Հ. Մ. Բ. Մ.ի «Փայլակ» խումբը 1924ի բաժակը շահեցաւ:

Խաղին մասնակցողներն էին, Կ. Նուրիճանեան (կ'ու), Ա. Դաւիթեան եւ Ա. Պարսկեան (պէկ), Ա. Պողոսեան (ձախ), Յակոբ Փափաղեան եւ Կ.Ս. Դաւիթեան (սէնդը հաւաքէք), Օ. Գալիպոլեան (ձախ էքսթրէմ), Ս. Գեորգեան (ձախ ինթէլը), Խաչիկ Երեմեան (սէնթրֆոր) Պ. Կարապետեան (աջ ինթէլը), Հ. Կիւրաքանեան (աջ էքսթրէմ): Ինքնին էին խումբէն Գեորգեանի քաշած զորներն երբ որոնք քանիցս ծափահարութեան արժանացան:

Ա. Գ. ՍԻՄՕՆԵԱՆ

Ռ Ռ Ի Մ Ա Ն Ա Հ Ա Յ Ո Ղ Ի Մ Պ Ի Կ Ա Ն Ը

Հ. Մ. Բ. Մ.ի Թումանիոյ չրջանային վարչութեան նախաձեռնութեամբ այս Յունիսի վերջը Պոլսէն մէջ տեղի կ'ունենան ողիմպիական խաղեր: Այս մրցումները տեղի պիտի ունենան հետեւեալ կարգով.

1. Տողանցք սկսուածներու.
2. » մարզիկներու.
3. Շուէտական մարզանք.
4. 100 մէթր վաղք.
5. Չորով բարձրութիւն ցատկել.
6. Երկաթ նետել.
7. Պարկարչաւ (սկսուածներու).
8. 800 մէթր վաղք.
9. Կեցած երկայնութիւն ցատկել.
10. Սկաւառակ նետել.
11. Գորտարչաւ (սկսուածներու).
12. 400 մէթր վաղք.

13. Մէկ եւ երեք քայլ ցատկել.
14. Նիզակ նետել (մէջտեղէն).
15. Բարձր (սկսուածներու).
16. 1500 մէթր վաղք.
17. Ուժ առած բարձրութիւն ցատկել.
18. Չուան քաշել մասնաճիւղերու մէջ.
19. Գորտարչաւ » »
20. Թուլթայլ » »
21. Մրցանակարաշխութիւն.

Հ. Մ. Բ. Մ.ի Թումանիոյ չրջանի մասնաճիւղերը պէտք է մինչեւ Յունիս 10 չրջանային վարչութեան հասցնեն իրենց մասնաճիւղերէն մասնակցողներուն անունը, տարիքը եւ իրենց մասնակցելիք մրցումները:

Թումանիոյ չրջանին մէջ դառնող այն հայ մարզիկները եւս, որոնք որ եւ է մասնաճիւղի հետ կապուած չեն եւ կ'ունենան մրցումներուն մասնակցելու, մինչեւ Յունիս 10 զրեւն Արի»-ի հասցնել չրջանային վարչութեան:

Դանի մը օրէն հարապարակ կը հանուին Ողիմպիական խաղերու առժամակներս Անոնք որ կ'ունենան հայթայթելով թող որ առաջ դիմեն «Արի»-ի խմբագրութեան:

Եւրոպ թիւով կը ծանուցանենք ոոյն Ողիմպիականին մասնաճիւղերէնները, որ կը խոստանայ նոր թուական մը բանալ զաղութիւն երիտասարդութեան կեանքին մէջ:

ԹԵՂԵՂ Է ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՀՆԹԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՏԿՈՂԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ

Հեռաւարութիւն ցատկողի մը համար երկու կարեւոր յատկութիւններ անհրաժեշտ են, արագութիւն եւ մարմնի ծալք աստիճան ճկունութիւն, իսկ այս զոյգ յատկութիւններն ունենալու համար պէտք է մարմինը ենթարկել զիտական երկար փորձերու, այս փորձերուն մէջ, որոնք ամէնօրեայ ըլլալու են նոյնիսկ, ցատկողը պէտք է նկրտի յարմարեցել իր քայլերը՝ ճիշտ ցատկուելու սկզբնակէտին, որպէսզի իր բովանդակ թափով հնարաւորութիւն ունենայ բաղձացուած արդիւնքը ձեռք բերել: Ցատկող մը իր թափէն շատ բան կը կորսնցնէ եթէ սկզբնակէտին 5—6 մէթր մնալով իր քայլերը անհարկի կերպով պզտիկցնէ կամ մեծցնէ, մէկ խօսքով երբ իր արագութիւնը բոլորովին խանդաւրէ՛ ոտքը յարմարեցնելու համար սկզբնակէտին, որմէ անդին ինքզինքը պիտի յանձնէ իր ունեցած բովանդակ թափով ողին առաւելադոյն չափով օգտագործելու համար իր կարողութիւնը: Պէտք է ցատկող մը այնքան փորձեր կատարէ, մինչեւ որ ինքնարեւարար ինքզինքը զտնէ իր բովանդակ թափով սկզբնակէտին վրայ:

Ընդհանրապես ուժով հեռաւորութիւն ցատկելու համար վաղըի երկաթուղիին ընդունուած է 30—35 մէթր, ուստի պէտք է ցատկող մը փորձերով զիտնայ թէ՛ քանի՛ մէթր հեռուէն պէտք է վաղել, որպէսզի իր ոտքերը, առանց իր արագութիւնը դանդաղեցնելու կամ արտադրելու, կարենայ յարմարեցնել սկզբնական փորձի մը ատեն երբ 40—50 սանթիմէթր հտեւ կոխէ, պէտք է 50 սանթիմէթր աւելի մօտէն վաղել, իսկ առաջ կոխուած պարագային՝ աւելի հեռուէն Անդամ մը որ ցատկող մը այսպէս կարենայ իր վաղելու հեռաւորութիւնը ճշտել, արդէն կտրեւոր մէկ մասը լրացուցած կ'ըլլայ իր փորձերուն: Վաղքը պէտք է բաժնել 2 կամ 3 մասերու: 8—10 մէթր պէտք է վաղել չափաւոր արագութիւնով ու յաջորդաբար միւս մասերուն մէջ պէտք է արագացնել, սկզբնականին 6—7 մէթր մնացած պէտք է արագութիւնը հասցնել ստանկազոյն չափին: Պէտք է ուշադրութիւն դարձնել սկզբնական վրայ կոխել ոտքին կրտսեղով, ինչպէս վերը դրուած պատկերը կը նուցնէ, եւ ոչ թէ մատնեւուն վրայ՝ ինչպէս չատերը կ'ընեն: Սկզբնական վրայ կոխող ոտքը պէտք է զօրաւոր կերպով վեր նետէ մարմինը ըստ կարելոյն շատ բարձրացնելու համար: Չորին մէջ բարձր ելնել, հեռուն ցատկել կը նշանակէ, այս կէտը պէտք է վրիպի ցատկողներու ուշադրութիւնը: Նախքան աւաղի վրայ ինքան պէտք է վերջին ճիգ մը եւս ընել արունքները առաջ նետելու համար, նոյն ատեն ջանալով իր մարմինը հաւասարակշռութիւնը չկորսնցնել: Շատեր այս կերպով կրցած են չափի 40—50 սանթիմէթր: Ֆինլանտացիները ու ամերիկացիները օգին մէջ քայլափոխ մը կը կատարեն, որը մեծապէս կ'աւելցնէ հեռաւորութեան չափը, բայց այս տեսակ փորձեր ընողները հազուադէպ են, որովհետեւ ծայր աստիճանի ճկունութիւն ու երկար աշխատանք կը պահանջէ:

Մէկ քայլ ցատկող մը պէտք է նախ լուս 100 մէթր վաղող մը ըլլայ, հետեւաբար պէտք է շարաւրան երեք օրերուն վաղըի ու մնացեալ ժամանակը միայն ցատկելու յատկացնել, պայմանաւ որ ցատկելու մէկ փորձը 8—10 անգամը չ'անցնի:

Նախքան դաշտային փորձերու սկսիլը, մարզիկ մը պէտք է իր մարմինը մարզելու փորձեր ընէ եւ 3—4 շարաւր յետոյ միայն դաշտ ելնէ, որ ատեն արդէն իր մարմինը զօրացած ու ճկուն դարձած կ'ըլլայ: Նոյնպէս պէտք է ուշադրութիւն դարձնել սնունդին, ստաւակապէս պէտք է նախընտրել բանջարեղէնը ու կաթնեղէնը, միայն շատ քիչ գործածելու է եւ ան ալ խորոված ու առանց իւղի:

Փորձերը պէտք է կատարել առաւօտեան ժամը 9—10 եւ երեկոյեան 6—7: Փորձերը պէտք է կատարել պարապ ստամոքսով, հոկառակը կրնայ դժբաղութիւններու պատճառ դառնալ:

ՎԱՅԷ

Մ Ա Ր Զ Ա Շ Խ Ա Ր Հ

Հեծկախիւ

Պեյճիքացի Լուս Մոթիա հեծկախիւով 342,600 մէթր ճամբան կարած է 12 ժամ, 1 վայրկեան եւ 57 երկվայրկեանէն (ժամական միջին 26,975 մէթր):

Վազ

Ամերիկայի մէջ ձմեռուան ընթացքին «արմօր» ներու մէջ անխոնջ աշխատութիւններ թափուած են վաղըի մրցումներու համար, որոնց արդիւնքը կըլած է,				
Մուրքինսոն՝	300	եարտան	31	երկվրկ.
Տրիսթոյ՝	440	«	50	«
Հէյֆրիս՝	600	«	1	վայրկեան 15 «
Մարսթէր՝	1000	«	2	« 18 «
Ժոյ Ռէյ՝	1500	մէթր	4	« 2 «
«	«	3000	«	8 « 30 «

Կուխամարս

Վիէննայի մէջ երկրորդ անգամ ըլլալով տեղի ունեցաւ կռիւմարտի մրցում Գրանսայի նշանաւոր կռիւմարտիկ Բարփանթիէի եւ Անդրիայի Թաուսելի միջեւ:

Բարփանթիէ կը կշտէ 79 քիլօկրամ եւ Արիմուր Թաուսելի 90 քիլօկրամ:

Հանդիսականներուն թիւը քսան հազարէն աւելի կըլած է:

Այս անգամ Բարփանթիէ յաղթող հանդիսացած է:

ՊԵՃԻՏԵՍՆԻ ԶԱՋԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Թուրքիայի փետուր ծանրութեան ախոյեան Զաւուրիս Պէճիսեան Լաթիֆի մէջ ունեցած է 8 բաւական մրցում մը դերման կռիւմարտիկի մը հետ: Երկուքն ալ կը կշտէին 55,8 քիլո:

Առաջին բաւանտին, Արթին գրեթէ միշտ յարձակողականի վրայ դռնուեցաւ: Իր դերման մրցակիցը ստիպուեցաւ մեծ ճիգերով ինքզինքը պաշտպանել: Երկրորդ բաւանտը աւելի՛ զօրաւոր հարուածներ վերապահեց Գերմանացիին, որոնք սակայն վիճեցան Արթինի պաշտպանողականով: Արթին զօրաւոր ուղիղ հարուած մը կ'իջեցնէ մրցակցին կշիւին:

Չորրորդ «բաւանտ»ը երկու կողմերն ալ կը հարուածեն, այսու հանդերձ Արթին աւելի՛ զօրաւոր հարուածով մը այդ «բաւանտ»ին ալ ստաւելու: Թիւնը կ'առնէ: Հինգերորդը կը սաստկացնէ Գերմանացիին յարձակողականը: Արթին հիանալի պաշտպանողական մը կ'ընէ: 2. «բաւանտ»ը գրեթէ բոլորովին Արթինին ի նպաստ կը դառնայ, որ ուղիղ հարուածներով մրցակիցը կը սարսէ: Եօթերորդ եւ ութերորդ «բաւանտ»ները քիչ մը աւելի ողեւորեալ կը դառնան ուր Արթին իր հարուածները կը ստաւակցնէ ու յաղթանակը կը չափի:

Հ Ա Յ Կ Ռ Փ Ա Մ Ա Ր Տ Ի Կ Մ Ը

Տիթրոյթի (Միացեալ Նահանգ) Տեհասկէ Նոյի մէջ տեղի ունեցած է Սեդրակ Պէրպէրեանի եւ Անդրիայի Հէրի Մէյլընի մէջ կռիւմարտի մրցում մը:

Մէյլըն կը կշտէ 139,75 փաունտ եւ Պէրպէրեան 136,25 փաունտ:

Կռիւմարտի ընթացքին Մէյլըն շարունակ մէկ կողմէն միւսը վաղած է, ներկաներուն վրայ արարչաւի տպաւորութիւն թողլով: Պէրպէրեան յաջողած է հալածել իր մրցակիցը:

Առաջին բաւանտին վերջ Մէյլըն սկսած է ընկրկիլ, եւ անկիւնը մղուած ատեն բազուկը ճոճելով ցնցած է Սեդրակը, բայց յաջորդ 3 բաւանտներուն Պէրպէրեան իր ձախով հարուածած է իր հակառակորդին դէմքը եւ յաղթող հանդիսացած է:

Առխարհի օրացմը օղանալով

Երկու արշաւ ճամբան են արդէն, մէկը ամերիկեան, որ 4 սաւառնակէ բաղկացած է եւ Քալիֆորնիայէն դէպի Սրահայք ուղղուած է եւ միւսը անգլիական, մէկ սաւառնակով ճամբայ ելած է հակառակ ուղղութիւնով՝ դէպի Արեւմուտք:

Ամերիկացիներուն եւ անգլիացիներուն սաւառնակներուն մէջ կարգ մը տարբերութիւններ կան: Տուկայները (ամերիկեան) առաւելապէս ցամաքային են, Վիքթոր - Վոլթուրը (անգլիական) ջրասառնակ մըն է, բայց երկու տեսակներն ալ ըստ կամս կրնան ծովային կամ ցամաքային ըլլալ:

Երկու տեսակներն ալ մէկ մէկ մօթօր ունին զրեթէ նոյն ուժով, Տուկայն 400 եւ Վիքթորն 450 ձիու ուժ:

Տուկայն միասին ունի 3000 լիդր հասն, 200 լիդր լիւշ, 100 լիդր ջուր եւ 20 ժամ կրնայ մնալ օդին մէջ, Վիքթորն ունի 1740 լիդր հասն եւ կարող է 15 ժամ թռիլ ժամական 150 քիլոմէթր արագութիւնով:

Ամերիկացիներուն ուղեգիրը 40,000 քիլոմէթր է եւ անգլիացիներունը 37,000 քիլոմէթր: Երկու ճամբորդութիւնները կը կատարուին հակառակ ուղղութիւնով, ամերիկացիները, հաշիւի կ'առնեն իրենց նպատակը օդի հոսանքներ, անոնք պիտի անցնին Ալաբամայէն, Ասիայէն, Եւրոպայէն եւ Կրէտիանոսայէն, Անգլիացիները պիտի անցնին Եւրոպայէն, Ասիայէն, Ճաբոնէն, Քամչաթքայէն, Բրիտանական Քօլոմպիայէն, Քանադայէն ու Ատլանտեան ովկիանոսէն:

Ամերիկացիները ամիսներ առաջ բազմաթիւ յոնձնախումբեր զրկած են իրենց զլխաւոր իջնիկը վայրերը հասնի, իւզի, ջուրի, մօթօրի նորոգման մասերու պատրաստութեան համար, ասոնք նաեւ խնամքով ուսումնասիրած են մթնոլորտային պայմանները եւ թռիկք երկրներուն տեղադրութիւնը: Անգլիացիներն ալ պիտի օգտագործեն աւստրալական Ռօս Սմիթի թռիչքին համար պատրաստուած կայանները:

Ուրեմն նիւթական տեսակէտէ մրցակիցները հաւասար գէնքեր ունին: Երկուքն ալ նոյն դժուարութիւնները պիտի ունենան Ճաբոնէն Բրիտանական Քօլոմպիա անցքի տուն եւ նոյն դիւրութիւնները Եւրոպայի եւ Ասիայի մէջ, երկուքին համար ալ էականը Եւրոպայէն Ամերիկա կամ հակառակ անցքն է:

Ամերիկացիները Լօս Անճելոսէն (Քալիֆորնիա) մեկնած են Մարտ 17ին, Մայիս 9ին Ալեքսանդրիան արշիպիլագոսի Աթթու կղզին կը սպասուէին: Ճարդ կտրած են 5900 քիլոմէթր:

Անգլիացիները Քալիֆօրնիա ճամբայ ելած են մարտ 25ին, ներկայիս Հնդկաստանի մէջ Բարբուի մօտը անշարժութեան մատնուած են, սպասելով նոր մօթօրի Ճարդ թռած են 8480 քիլոմէթր:

Երբորդ արշաւ մը աշխարհի չրջանը կատարելու համար Ապրիլ 7ին ճամբայ ելած է Լիզպոնայէն, Բօթթուգալցի հարկւրապետ Պրիթօ Բայէս եւ տեղակալ Սարմէնթօ Պէրէս Զրանստիկան սաւառնակով մը

կ'ուղղուին դէպի Քարաչի: Յարդ մինչեւ Պէնտէր Ապրիլս կտրած են 7600 քիլոմէթր:

Ինչպէս ամերիկացիները կը յուսան, աշխարհի չրջանը 4 ամիսէն կարելի պիտի ըլլայ կատարել: Օգտային առաջին միակ մեծ փորձն է ասիկա, որ ցարդ չէ յաջողած: Դրեթէ աշխարհի ամէն մասերուն վրայէն թռիչքներ կատարուած են, միակ հոգամասը հարաւային Ամերիկան է, որուն ամէն մասերուն վրայ թռիչք կատարուած չէ եւ միակ ովկիանոսը՝ Խաղաղականն է, որուն վրայէն տակաւին անցուած չէ օդանաւով:

* *

Միւս կողմէ Ֆրանսացի օդանաւորդ Բէլլթիէ լիկ պատրաստուած է Բարիլէն Թօքիօ օդանաւորդի՝ ամենակարճ ժամանակի մէջ:

Բէլլթիէ զինուորական տիպի 400 ձիու ուժով Լօթէն սաւառնակով մը կը ճամբորդէ ընկերակցութեամբ մեքենագէտ Պէդէնի: Սաւառնակը միասին ունի 2000 քիլոմէթր ճամբորդելու բաւականաչափ էսանա: Բէլլթիէ ասկէ առաջ թռնուղէն Բարիլ 800 քիլոմէթր ճամբան, ծովուն վրայէն թռած էր 12 ժամուան մէջ:

Մինչ ամերիկացիները Ալաբամայի մէջ Տուչ—Հարպուր վայրը անշարժութեան դատապարտուած էին սպասելով հաշարապետ Մարթինի որ զործիքը փոխեց եւ հաշարապետ Մաք Լարէն իր զործիքը կը նորոգէր Քարաչի մէջ, Բէլլթիէ կը յառաջանար:

Բէլլթիէ նախ 4 օր շարունակ թռաւ, առաջին օրը կտրեց 2000 քիլոմէթր, երկրորդ օրը 1500, երրորդ օրը 1500 եւ չորրորդ օրը 800 քիլոմէթր: Այսպէս ան 5800 քիլոմէթր ճամբան կտրեց 33 ժամուան թռիչքով, այս 33 ժամուան մէջ ան Բարիլէն դացած է Պարսկաստան: Ճամբորդութիւնը եղած է այսպէս, Ապրիլ 24, հինգշաբթի Բարիլէն Պուքէշ, ուրբաթ Պուքէշէն Հալէպ, շաբաթ Հալէպէն Պաղատա ու կիրակի Պաղատաէն Պուշիր:

Դարձեալ երկուշաբթի օր՝ Պուշիրէն Պէնտէր Ապրիլս, Պէնտէր Ապրիլսէն Քարաչի եւ մայիս 3ին Քարաչիէն Ակրա, այսպէս 10 օրուան ընթացքին 7 թռիչքով կտրած է 8750 քիլոմէթր, ամբողջական թռիչքի ժամանակամիջոցը եղած 44 ժամ 45 վայրկեան, ժամուան մէջ 195 քիլոմէթր:

Բէլլթիէն պիտի կարենայ հասնիլ Թօքիօ, անոր նման մարդու մը համար շատ հնարաւոր է:

Բէլլթիէի ուղեգիրն է Բարիլ—Վիէննա—Պուտաբէշտ—Պէլլրատ—Պոլիս—Հալէպ—Պաղատա—Պաղատա—Քարաչի—Բարիլ—Ալաբամա—Ռանկուն—Սայիօն—Հանց—Հօնկ Քօնկ—Շանհայ—Նակոտաքի—Թօքիօ:

Վ Ի Ճ Ա Կ Ա Հ Ա Ն Ո Թ Ի Ի Ն

Հ. Մ. Բ. Մ. ի Ռուսական Շրջանային վարչութիւնը կազմակերպած է Վիճակահանութիւն մը: Հրապարակ հանուած են 1000 տոմսեր՝ 20 լէյ արժէքով: Վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ Յուլիս ամսոյ վերջը՝ 20 թիւեր պիտի չահին արժէքուս արաւարկաներ:

Սկաուտսի բնութեան մեջ

1. ՈՂԱ. 1.

Լողանքը, մանաւանդ ծովու լողանքը, առողջութեան համար հրաշալի է, բայց սակայն պէտք է զգուշացնել և երբեմն նոյնիսկ մահացու վտանգները հեռացնելու համար պէտք է աչքէ չվրիպեցնել հետեւեալ կէտերը.

- 1.— Կերակուրէն անմիջապէս յետոյ ջուրը պէտք չէ մտնել, այլ առնուազն 2 - 3 ժամ վերջ:
- 2.— Նոյնիսկ լաւ լուզորդի մը համար պէտք է զգուշանալ հոսանքներէն եւ առանց օգնական նաւակի մը պէտք չէ շատ բացերը երթալ:
- 3.— Մէկ անդամէն ամբողջ մարմինը ընկղմել ջուրին մէջ:
- 4.— Լողանքը 15 - 20 վայրկեանը անցնելու չէ:
- 5.— Լողանքէն յետոյ թողնելու է որ մարմինը չօնայ՝ առանց սրբելու:
- 6.— Լողանքէն յետոյ պէտք է պտոյս կամ մարզանք կատարել:

Պէտք է նկատի ունենալ այն լուրջ վտանգները, որոնք առաջ կրնան գալ առանձինն գետակի մը կամ ծովու մէջ լողալէն: Երբեք անծանօթ տեղ լողալու չէ, անծանօթ տեղէն միշտ վախճալու է, ջուրի ոլորտը, խոտերը, ճախճախուտքը, հոսանքները, ձկնորսներու ու ձկանները եւ այլն վտանգներ են, և լաւ լողան անգամ շատ անգամ չի կրնար յաղթահարել ասոնց:

Սկաուտսին զբօսանքը

Գ Ո Յ Ն Ե Ր Ո Ւ Խ Ո Ւ

5 - 6 սկաուտներ զանազան զոյներով հեռուէն տեսնելի առարկաներ կ'առնեն, ինչպէս, թաշկինակ, փողկապ, զիրք, տետրակ, լրագիր եւ այլն, դաշտին մէջ առաջնորդը կը կենայ աչքերը գոցուած և սկաուտները հեռանալով ամենաշատը 50 մէթր հեռաւորութեան վրայ կը տեղաւորեն իրենց առարկաները, պայմանաւ որ առաջնորդին կեցած տեղէն տեսնելի ըլլան, միայն թէ՛ կ'աշխատին որ իրենց առարկաներուն զոյները ունեցող բաներու քով եւ անոնց նման զիրքով դնեն, որպէսզի առաջնորդը չկարենայ զանազանի, երբ բոլոր սկաուտները իրենց առարկաները տեղաւորեն՝ կը հաւաքուին առաջնորդին քով և աչքերը կը բանան, առաջնորդը չորս կողմը դիտելով կը աշխատի դանի առարկաները, այն սկաուտը որ իր առարկան առաջնորդին ամէնէն մօտը տեղաւորած է և առաջնորդը չէ կրցած գտնել՝ կը շահի առաջնութիւնը:

Սկաուտսին ծանօթութեան բաժինը

Օ Ձ Ե Ր

Օձերը կ'ըլլան թունաւոր եւ անթոյն, թունաւոր օձերուն թոյնը կը գտնուի աչքերէն քիչ մը աւելի ետեւ մորթին տակ և երկար խողովակով մը կու գայ անոնց վերին ծնոտի առջեւի երկու երկար ակոսներուն մէջ: Այս թոյնի երկու ակոսները շարժական են և դէպի ներս ծալուած ու գոցուած կ'ըլլան սովորական ատեն, իսկ խաճեցող ժամանակ կը շտկուին: Երբ թունաւոր օձը կը խաճնէ, ճնշման տակ թոյնը անոնց թունաւոր ակոսներուն ծայրէն կը հոսի վերքին մէջ եւ կ'անցնի խոնավոյն վերքին մէջ:

Թունաւոր օձէ խայթումը պարագային վտանգին առաջը առնելու ամէնէն լաւ միջոցն է կարելի եղած չափով թոյնը դուրս հանել, ասոր համար ալ երբ բերանի մէջ վերք չկայ, պէտք է վերքը ծծել ու թքնել, յետոյ վերքին տեղը պէտք է այրել **nitrate d'argent**ով, կարծրած երկաթով կամ կրակով մը:

Երբ մարդուն մէկ անդամին վրայ է խայթումը, անմիջապէս պէտք է վերքին վերի կողմէն ուժով կապել, որպէսզի արեան շրջանառութեան մէջ թոյնն անցնիլը արգելուի:

Թունաւոր օձերուն գլխաւորը իժն է: Իժը դրեթէ մէկ մէթր երկայնութիւն կ'ունենայ, անթոյն օձերէն կը զանազանուի իր գլուխէն ու վիզէն, մինչ անթոյն օձերուն վիզը շատ քիչ բարակ է իրենց գլուխէն, իմին գլուխը մարմինէն զգայի կերպով կը բաժնուի իր վիզով:

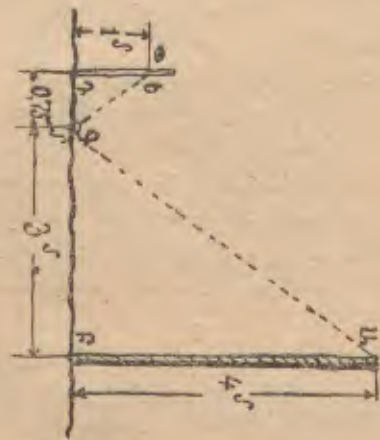
Օձ մը սպաննելու լաւագոյն միջոցն է անոր ողնայարի սկնը կտրել, որ շատ զուրաբեկ է եւ բուսական է զաւազանով մը զարնել՝ երբ գլուխը վեր բարձրացուցած է գլուխէն վարի մասին:

Օձերը լաւ կը լողան ու կը ցատկեն, բայց վեր չեն կրնար մագլցիլ:

Անթոյն օձերուն գլխաւորն է յօտուէն, որ երկրագործութեան օգտակար է, որովհետեւ կ'ոչնչացնէ շատ մը վնասակար ճճիներ: Որքան որ յօտուէն խայթումը անմիջապէս է, բայց զայն իժէն որոշ կերպով չզանազանուած պարագային՝ խոհեմութիւնը կը պահանջէ իժէ խայթումի նման դարմանել:

Սկաուտսին հաշիւը

ՀՈՅՆԻՈՎ, ԲԱՐՁՐԱԹԻՒՆ ԶԱՓՆԻ

Ա.Բ. բարձրութիւնը չափելու համար սկաուտը պզտիկ Գ հայելի մը պտտէն քանի մը մէթր հեռաւորութիւնով գետինը կը դնէ հորիզոնական զիրքով, Դ-ն ձողը ձեռքը առած ուղղաձիգ կերպով եւ աչքը մէկ մէթր բարձրութեան վրայ Ե կէտին դնելով կը նայի հայելիին մէջ եւ ետ առաջ կը տեղափոխէ իր ձողը մինչեւ որ Ա. դադարէ կը տեսնէ հայելիին մէջ, այս վիճակին մէջ Գ հայելիին Բ ոտքէն ունեցած հեռաւորութիւնը կը բաժնէ հայելիին Դ կէտէն ունեցած հեռաւորութիւնով, քանորդը՝ բարձրութեան քանի մէթր ըլլալը կը ցուցնէ:

Վերի պատկերին մէջ Ա.Բ. բարձրութիւնը կ'ըլլայ,

$$3 : 0,75 = 4\text{մ}$$

Ե. Գ. Ա.